

EESTI
POLITSEILEHT

Administratiiv-õigusline aegkiri.

Nr. 21 (179)

23. mail 1925 a.

V. aastakäik.

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.
 Tellimise hind: aastas Mk. 1000.—
 poolaastas " 500.—
 veerandaastas " 250.—
 Siseministeeriumile alluvatele asutustele ja nende ametnikkudele on tellimise hind:
 aastas Mk. 800.—
 poolaastas " 400.—
 veerandaastas " 200.—
 Üksik nummer maksab Mk. 25.—
 Tellimised — järgmise kuu esimesest päevast.

Avatud k. 1/29—1/23. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1.
 Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. Tel. 103.
 Kuulutuste hind:
 1/4 lehek. Mk. 4000.— || 1/4 lehek. Mk. 1000.—
 1/2 " " 2000.— || 1/8 " " 500.—
 1/8 " " 1350.— || 1/16 " " 250.—
 Tunnistuste kaotuste kuulutused Mk. 100.—
 Lehe eesküljel 75%, tekstis 100% kallim.
 Adressi muutmine 30 mk.
 Adress kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338.
 Jooksev arve Eesti panga Tall. osak. nr. 543.

Sisu: 1) Eug. Maddison, Üks vananenud seadus. 2) J. Kaiv, Politsei õigused ja kohused tulekaitse alal. 3) Mõnd raudteedel administratiiv korras määratavatest karistustest. 4) Raadio ja vangimaja. 5) Eeluurimine ja kohtumõistmine vanal ajal. 6) Ametlik osa. 7) Väljamaalt. 8) Küsimused ja kostmised. 9) Kuulutused.

Üks vananenud seadus.

Eugen Maddison.

Kuuleme tihti, et üks või teine vene ajast pärit seadus tuleks kaotada, muuta või äärmisel korral, kui tema järele veel vajadus, meie seadusandlusega kokkukõlastada, meie elule vastavaks teha. Kuid meie ei ole edasi jõudnud ainult vene ajast, vaid oleme edasi sammunud ka oma riikluse ajal. Sammudes alles noortena, alles vast elluastunud meestena iseseisvuse alguspäevil, sammume seadusandluses juba täiskasvanutena põhiseadusega ülesseatud sihis, sammume kiirelt, edukalt, kindlal sammul ning iseteadvalt. Kuid iga samm ja iga peatus jätab jälgi. Neid jälgi seadusandluses on meil juba palju kogunud: selleks kõige paremaks tõenduseks meie „Riigi Teataja“ köited. Nii edasi jõudes ei olegi imelik, et meil, kuigi alles noortel, on juba vananenud seadusi. Üheks

sarnaseks seaduseks tuleks nimetada Ajutise Valitsuse poolt 30. detsembril 1918 a. vastuvõetud „Ajutine seaduste ja administratiivsete korralduste väljaandmise ja väljakuulutamise kord“ („R. T.“ nr. 1 — 1919 a., sead. nr. 1), mille juures kavatsen ka vähe peatuda.

Tähendatud seadus ilmus tol ajal, kui Ajutine Valitsus teostas mitte ainult valitsemisvõimu, vaid Maanõukogu sellekohaste otsuste („R. T.“ nr. nr. 3 ja 4 — 1918 a.) põhjal ka seadusandlikku võimu, tegelikult isegi täiel määral; ta ilmus siis, kui põhiseaduse aset täitis Ajutise Valitsuse deklaratsioon („R. T.“ nr. 3 — 1918 a.), kui Rügikohtu asemel siin ja seal leidis ainult tema nimetus. Iseenesest mõistetav, et sarnase olukorra juures oli tema otstarbekohane. Kuid olud on muutunud;

meil on oma põhiseadus, kus kõikide võimude ülesanded täpselt tähendatud, meil on Riigikohus, kes on õigustatud isegi seadusandluse asutuse (Riigikogu) tegevust põhiseaduslikkuse seisukohalt kaaluma (põh. § 86), mispärast ka väga küsitav „Ajutise seaduste ja administratiivsete korralduste väljaandmise ja väljakuulutamise korra“ maksvus.

Kõige pealt on oma maksvuse kaotanud I peatükk („Seadusandlised aktid“), sest, esiteks, puudub Vabariigi Valitsusel seadusandline võim (põh. § 52) ja kuigi temal on õigus välja anda kaitsevagedesse puutuvaid seadusi, siis ei sünni see peatükk esimeses, vaid eriseaduses ettenähtud korras (põh. § 71 ja „Seadus kaitsevagedesse puutuvate sõjaväe seadluste ja määruste väljaandmise korra kohta“ — „R. T.“ nr. 1 — 1922 a.) ning teiseks, Riigikogu poolt vastuvõetud seadused kuulutab välja Riigikogu juhatus (põh. § 53).

Mis puutub peatükk teisesse (Administratiivsed korraldused), oleks vast raske otsekohhe öelda, et ka tema oma maksvuse on kaotanud, kuid igatahes tuleb konstateerida tema mittevastavust põhiseaduse põhimõtetele ning mõnede teiste seadustega maksmapandud korrale. Nii kinnitab § 3, et kõik ministerruumide poolt väljaantavad administratiivsed korraldused käivad kohtuministri kontrolli alla. Tähendatud kontroll seisab järelevalves, et need korraldused ja määrused: a) selleks õigustatud allikast tuleks; b) maksva seaduse peal põhjendeks (m. arvendus); d) E. A. V. deklaratsiooniga kokkukõlas oleks ja e) välistele ning sise-mistele tehnilistele nõuetele vastaks (§ 4).

See kord oli ilmtingimata mõeldav ise-seisvuse alguspäevil, kus Ajutine Valitsus oli ka seadusandja ja kus kõik A. V. seadusandlised aktid käisid peatükk 1-ses ettenähtud teed, s. t. kohtuministri kõi-ge lähemal osavõttel. See kord leidis endale tuge ka Ajutise Valitsuse poolt 19. novembril 1918 a. vastuvõetud „Ajutistes administratiiv seadustes“ („R. T.“ nr. 1 — 1918 a.) nimelt seadus 1-se (üleminekua aja kohta) § 4, mille järele „igasugused kahtlused selle ette teise seaduse tarvitusele võtmise kohta, mis ametikohtades ja ametnikkude juures ette tulevad, lahendab lõpu-likult Riigikohus, aga tema sisseseadmiseni kohtuminister (m. arvendus). Nüüd on meil Riigi-

kohus, kellele alluvad kaebtused üksikute ministerruumide, nende osakondade ja teiste kõrgemate administratiiv asutuste otsuste, korralduste ja määruste vastu (administratiivkohtu kord § 6 p. 1, „R. T.“ nr. 10 — 1919 a.), see tähendab ka nende otsuste, korralduste ja määruste vastu, mis kohtuministri poolt kontrolleri-ritud, kuna Ajutise väljaandmise ja välja-kuulutamise korra järele nende vastu kahtlust tõsta ei võiks, mida tõendab ühelt poolt Ajutiste administratiiv-seaduste ülemal tsiteeritud § 4 ja teiselt poolt Ajutise väljaandmise ja väljakuulutamise korra § 4, mis kõlab järgmiselt: „Niisugused administratiivsed korraldused, mida „Riigi Teatajas“ ei avaldata, niisama ka ministerruumide osakondade ehk nende alla kuuluvate asutuste ja ametnikkude ringkirjad ei käi kohtuministri kontrolli alla, kuid asjast huvitatud asutused ja riigiko-danikud võivad nende peale edasi kaebada administratiiv-kohtusse“ (m. arvendus).

Edasi, Põhiseadusest mingil tingimusel ei võiks välja lugeda, et ühel valitsuse liikmel oleksid mingisugused järelevalve või isegi veto-õigused teise valitsuse-liik-me kohta, kuna aga sarnane veto-õigus on ette nähtud Ajutises väljaandmise ja väljakuulutamise korras (peat. II § 5) peat. V § 2, mille järele „ükski seadusandline akt ega administratiivne korraldus ei või kohtuministri nõusolemiseta „Riigi Teatajas“ trükitud saada“. Põhiseadus (§ 58) kõneleb tööjaotusest ministrite vahel, lähemast asjaajamise korrast jne., ja see on kõik.

Kuid kohtuministril on needsamad õigused, mis ka teistelgi ministritel; ta annab ka välja määrusi ja korraldusi. Küsimus — kes neid kontrollierib. Tähendatud seaduste põhjal (Ajutised admin. seadused. Ajutine sead. ja administr. korrald. väljaandmise ja väljakuulutamise kord) oli ta ise enese tegevuse kontrolleri-ja. Aga nüüd on, minu arvates, kontroll kõi-kidele valitsuse liigetele üks ja sama — Riigikohus.

Peatükk III (Omavalitsuse korraldused), mille põhjal maakonna- ja linnavalitsuse sunduslikud määrused käivad siseministri kontrolli alla ja saadetakse sealt kohtuministri „Riigi Teatajas“ avaldamiseks, tuleks kokkukõlastada omava-litsuse ajutise järelevalve seaduse § 4, sest

võib juhtuda, et siseminister protesti õigust mitte tarvitades, siiski võiks sundmääruse maksmapanemist takistada.

Peatükk IV (Erakorralised seadlused) tuleb maksvate seaduste põhjal maksvalks lugeda ainult seadluste, määruste ja korralduste kohta, mis sõjaajal kaitseväge ülejuhataja poolt maksuma pannakse. (Seadus kaitsevägedesse puutuvate sõjaväe seadluste ja määruste väljaandmise korra kohta, § 2 märkus 1, „R. T.“ nr. 1

— 1922 a.). Kõikide teiste võimude (näit. siseministri, kui kindral-kuberneri) korraldused ja määrused selle kontrolli alla ei käi, sest tähendatud peatükk kõneleb erakorralistest seadlustest, kuna aga nendel õigus puudub seadlusi või seadluste iseloomuga korraldusi ja sundmäärusi välja anda.

Seda kõike arvesse võttes, oleks, minu arvates, küll aeg mõelda uue korra maksmapanemise peale.

Politsei õigused ja kohused tulekaitse alal.

J. Kaiv.

Käesoleva aasta esimesed kuud on olnud võrdlemisi rikkad tuleõnnetuste poolest. Nende hulgas on mõnigi tulekahju hävitanud miljonid varandust. Tulekahjude tekkimise põhjusteks on olnud enamasti, nagu seda näha võib ajalehtede teadete veergudelt, kas hooletu ümberkäimine tulega või jälle tuletõrje abinõude puudus. Kuna tule- ja teiste loodusõnnetuste vastu võitlemine esimeses jõeses ka politsei ülesandeks (Politsei korraldus § 16 pp. 5 ja 6 — R. T. nr. 4/5, 1920. a.; üld. kub. asut. sead. §§ 681 p. 17, 690, 736, 737, 805, 806 ja teised, siis ei oleks ülearune anda ülevaadet nendest seadustest ja määrustest, kus kindlaks määratakse politsei kohused ja õigused tulekaitse alal.

Raamiks tervele tule vastu võitlemise korraldusele on tuletõrje seadus, mis astus jõusse 16. juunil 1924. a. (R. T. nr. 72/73 — 1924. a.). Kuid, nagu allpool näeme, puudutavad tulekaitse ala ka mõned teised seadused.

Politsei ülesandeid tule vastu võitlemise alal võib jagada kolme liiki:

- 1) järelvalve üldiste abinõude üle tuleõnnetuste ärahoidmiseks;
- 2) järelvalve tuletõrje üle;
- 3) tegevus tuleõnnetuse puhul.

Esimest liiki ülesannete hulka kuulub järjelikult politsei järelvalve selle järele, et saaks täidetud seaduste kui ka vastavate võimude poolt maksmapanud sundmääruste nõuded tulega ja kergesti süttivate ainetega ümberkäimise ja üldse tulekindla seisukorra suhtes.

Pöördudes maksvate seaduste poole, näeme, et seal sisaldub selles võrdlemisi vähe määrusi. Võib nimetada ainult heakorra ja julgeoleku seaduse (V. S. K. XIV k.) paragrahve 208—213 ja töös-

tusseaduse (V. S. K. XI köide) määrusi mineraalõlide kohta (II j. § 258 lisa).

Heakorra ja julgeoleku nimetatud paragrahvide järele kirjutatakse ette kõigile tulega ümber käia äärmise ettevaatusega. Otsekohene järelvalve selle järele lasub majaperemeeste peal.

Ouedel ja tänavatel on keelatud tuld teha ilma politsei loata. Edasi nõutakse, et pühapiltide (ikoonade) ees kaubaridades, kauplustes ja kaubahoovides küünlad seatakse ainult kaitseaternates. See nõue oli mõeldud muidugi peaaesjalikult Venemaa kohta, kuna meil tal peale Petserimaa suurt tähendust ei või olla. Majaperemeestele ehk majavalitsejatele tehakse kohuseks tulekahjust kohe teatada lähemale politsei valvele, kuid kui võimalik, siis ka politsei valitsusele. Tuletõrje komando kohalejõudmiseni peab kasutama kõik võimalikud abinõud tule lõpetamiseks. Keelatakse tuld teha lähemal kui 2 silda suurtel teedel kui ka teistes kohtades metsa või põõsastiku läheduses, ehk külvatud või kokkupandud vilja või heina või viljapuuaedade, sildade või üksipuha mis ehituste läheduses; edasilükkumise või äramineku juures tuleb aga tuli, kuigi ta niisuguste süttivate asjade läheduses ei ole, tingimata ära kustutada. Ka on läbiminevatel sõjaväeosadel keelatud tuld teha metsas ja põllul vastu seatud ettevaatlikkuse nõudeid.

Teised heakorra ja julgeoleku seaduse määrused toome allpool.

Nagu ettetoodust näha on heak. ja julgeol. s. määrused õige pealiskaudsed ning katkendilised.

Mis puutub tööstusseaduse määrustesse mineraalõlide kohta, siis meie siin neid lähemalt vaatlama ei hakka, sest nendest

on „E. Politseilehes“ juba varem ilmunud üksikasjaline ülevaade *).

Peab tähendama, et praegune seisukord tulekindla seisukorra nõuete suhtes üldse palju soovida jätab. Võtame, näiteks, tulekustutamise abinõude pidamise nõude maal.

Tuletõrje seadusega tunnustati maksvussetuks metsaseaduse §§ 613—620, Eestimaa talurahva seaduse §§ 627—640, Liivimaa talurahva seaduse § 456 ja Balti eraõiguse § 1060. Maksvusse jäid vaid heakorra ja julgeoleku ning tööstusseaduste üldtähendatud määrused. Kuna, nagu tähendatud, talurahva seaduste määrused jõu kaotanud, siis ei ole maal praegu mingit nõuet tuletõrje vahendite pidamiseks. Kuid loomulikult peaks siiski püsima nõue, et igas majapidamises alati käe pärast oleks vähemalt redel, mis ulataks katuseharjani, tulehark, veenõud jne.

Seadustega on võimalus antud asja korraldada sundmääruste kaudu. Sundmääruste andmise õigus on linna-, alevi- ja maakonnavalitsustel, kui ka siseministril (linnaseaduse § 108; Vene ajutise valitsuse 15. juuli 1917 a. seadus ja 22. juuni 1917 a. admin. korra maksmapanemise seaduse § 7 ja Vene kub. semstvo seaduse § 108; tuletõrje seaduse § 13). Omavalitsused on seda õigust kasutanud aga võrdlemisi piiratult. Mõned linnaomavalitsused on siiski selles asjas mõnesugused määrused annud, sest linnadel on see õigus vanem, kui teistel omavalitsustel, kuid need määrused, mis antud juba Vene ajal, on enamasti ununenud. Enamasti piirduakse aga määrustega korstnate puhastamise kohta. Kuna tuleõnnetuste vastu võitlemine esimeses jões aga omavalitsusi peaks huvitama ning see nende kohuseks, siis peab muidugi soovitavaks lugema, et asja korraldamine sünniks kohalikkude omavalitsuste poolt. See oleks igatahes paenduvam kord, kui asja korraldamine siseministri poolt üleriiklike sundmääruste kaudu. See mõte on väljendatud ka siseministri kirjas 21. apr. s. a. kõigile linna- ja maakonnavalitsustele.

Kuid kelle poolt nendest üldtähendatud võimudest need sundmäärused ka ei antaks, on politsei kohustatud nende täitmise järele valvama (Politsei korrald. § 16 p. 1).

Mõni päev tagasi avaldati „Riigi Teat.“ nr. 83/84 s. a. teedeministri poolt 5. mail s. a. antud ajutised määrused kinoeten-

duste toimepanemise kohta kooli- ja seltsimajade ruumes.

Määrusega on üksikasjaliselt korraldatud publiku istete asetamise kord, väljapääs, tagavara ukсед, ekraani kaugus publiku esimestest ridadest, kinolintide hoidmise ja nende rullimise kord jne. On nõuded seatud aparate juhtiva isiku suhtes. On isegi sisse võetud suitsetamise keeld kinoetenduste saalis. Need on kõik puht tulekaitse määrused, mis täiesti tarviliikud tuleõnnetuste ärahoidmiseks, ning mis varem ehk hiljem oleks tulnud maksma panna.

Kuid nende määruste puhul kerkib üles küsimus, kas nad maksma pandud vastava võimu poolt, s. o. kellel selleks õigus antud. Tähendatud määrused on, nagu nende algul öeldud, välja antud ehitusseaduse § 161 põhjal. Pöördudes nimetatud paragrahvi juure, näeme et seal nõutakse publiku tarvitamiseks määratud ehituste plaanide kinnitamist vastavate võimude poolt. Järjekult annab see paragrahv küll õiguse ehituste plaane, kui nad leitakse kõlbmatud olevat, kinnitamata jätta. Kuid tulekaitse alal sundmääruste väljaandmise õigust teedeministri poolt see paragrahv ette ei näe. Sarnaste sundmääruste väljaandmise õigus on küll ette nähtud tuletõrje seaduse § 13, mille järele siseministril õigus neid välja anda kokkuleppel teede- ja kaubandus-tööstusministriga.

Mis puutub politsei teist liiki ülesannetesse, s. o. järelvalve tuletõrje üle, siis puudutavad neid tuletõrje seadus ning peajasjalikult siseministri poolt tuletõrje seaduse põhjal antud juhtnõõrid tuletõrje üle järelvalve teostamise kohta („R. T.“ nr. 73/74—1925 a.).

Tuletõrje seaduse § 13 ja teiste põhjal kuulub üldine järelvalve tuletõrje asjanduse üle siseministrile, kellel ühtlasi õigus välja anda juhtnõõre järelvalve teostamiseks. Sellel alusel ongi siseministri poolt 25. aprillil 1925. a. antud eelpoolnimetatud juhtnõõrid, kus ette nähtud järelvalve teostamise üksikasjaline kord.

Järelvalvet teostab siseminister politsei peavalitsuse kaudu.

Järelvalve objektiks on riiklike, omavalitsuste, vabatahtliku tuletõrje ühingute kui ka eratuletõrje tegevuse korrasolek.

Sellel otstarbel korraldatakse politsei peavalitsuse või viimase määramisel kohaliku politsei ülema poolt vähemalt kord

*) Vaata „E. Politseileht“ nr. 42 — 1923 a.

aastas nii linnades ja alewites kui ka maal kohaliku omavalitsuse või kohaliku tuletõrje ühingu ja ka eratuletõrje abinõude ülevaatusel kui ka tuletõrje tegevuse proove. Ülevaatusel kutsutakse osa võtma vastava linna-, maakonna-, või vallavalitsuse esitaja ning tarbekorral ka tuletõrje ühingute liidu esitaja kui ka teisi asjatundjaid. Ülevaatusel leitud puudustest teatatakse kohalikele omavalitsusele, kui asi puutub omavalitsuse või vabatahtliku tuletõrje ühinguusse või eratuletõrjesse.

Omavalitsus on kohustatud hoolitsema, et leitud puudused kõrvaldatud saaksid. Selleks on omavalitsusel mitmed abinõud. Kui asi puutub, näiteks, vabatahtliku tuletõrje ühinguusse, võib omavalitsus ühinguult puuduse kõrvaldamist nõuda, milline võimalus ette nähtud ka tuletõrje ühingute normaalpõhikirjas (R. T. nr. 65/66 — 1925. a.). Tuletõrje ühingu lohaka tegevuse korral jääb omavalitsusel võimalus esineda isegi ühingu sulgumise ettepanekuga (tuletõrje s. § 15).

Kui politsei ja omavalitsuse vahel uuenemise või paranduse tarviduse suhtes lahkarvamised tekivad, antakse asi siseministrile lõpulist otsustamiseks.

Jooksvat järelvalvet teostavad kohapeal politsei ülemad. Nende ülesandeks on valvata, et kohalikud tuletõrje komandod oleksid tegu võimelised. Puudustest tea-

tatakse samuti kohalikele omavalitsusele. Komandode tegevuse puudulikkuse korral võib politsei ülem nõuda õppuse korraldamist. Politsei valvab selle järele, et abiandmise korral ümbruskonnas ettetulevate tuleõnnetuste juures mitte kõik tuletõrjujad oma tegevuspiirkonnast ei lahikuks, vaid et alati vähemalt hädatarviline hulk tuletõrjujaid ja tuletõrje vahendid kohale jääks jne.

Vabatahtlikud tuletõrje ühinged esitavad iga aasta kohalikele politsei ülemale aruande ühingu tuletõrje tegevuse kohta ühes uuenduste kavadega. Need aruanded esitatakse politsei ülemate poolt ühes oma arvamisega siseministeeriumile, kuhu koonduvad ka omavalitsuste aruanded tuletõrje alal.

Juhtnõoidesse on võetud veel ennetava iseloomuga määrus alarmeerimise viisi elanikkudele tutvustamise ning tuletõrje abinõude asukohtadel ja tulekahjude teadaandmine kohtadel sellekohaste sildikes- te ülespanemise kohta.

Selle korralduse täitmise eest hoolitseb kohalik omavalitsus. Tähendatud asukohtade üle peab maal vallavanemal, tema abidel, külakümnikkudel ja kohalikul politseil olema nimikirjad, et õnnetuse korral teada oleks, kust võimalik tarvilisi vahendeid saada. (Järgneb.)

Mõnd raudteedel administratiiv korras määratavatest karistustest.

Riigikogu poolt sai teedeministeeriumi algatusel 12. veebruaril 1925 a. vastu võetud „Raudteedel maksvatest politsei määrustest üleastumise karistuse seadus“ („R. T.“ nr. 29/30 — 1925 a.).

Selle seaduse § 2. järele anti teedeministrile õigus välja anda sundmäärust karistuste kohta raudteedel maksvatest politsei määrustest üleastumise eest ja kindlaks määrata erilisi trahvimäärused üksikute üleastumiste liikide jaoks, kusjuures administratiiv korras määratavate karistuste ülemääraks seati rahatrahvi kuni viiesaja margani iga üleastumise eest.

Tähendatud seaduse § 1 on öeldud, et Rahuk. Nuhtlusseaduse § 76² järele võetakse vastutusele ja karistatakse kas üldises kohtukorras või käesoleva seaduse järgi administratiiv korras.

On administratiiv korras süüteo kordasaatja karistatud, ei või teda enam sellesama üleastumise eest kohtulikule vastutusele võtta, ehk jälle ümberpöörduvalt.

Administratiiv korras karistamise õigus nimetatud seaduse § 1-ses tähendatud üleastumise eest on antud raudteepolitsei jaoskonna ülematele, jaamaülematele või viimaste asetäitjatele ning rongijuhtidele nende ametikohuste täitmisel.

6. aprillil s. a. („R. T.“ nr. 59/60) on teedeministri poolt avaldatud nimetatud seaduse § 2 aluse määrus, kus on trahvi normiks 100 mk, määratud terve rea üleastumise eest (määruse §§ 1—12).

Määrusse on võetud aga ka niisugused süüteod, millised peavad kohtuvõimude otsustamisele kuuluma, nagu näiteks, joobnud olek, lämmitsemine, rahurikkumine jne.

Rahukohtu Nuhtlusseaduse § 38 põhjal karistatakse isikuid rahurikkumise ja larmitsemise eest avalikkudes kohtades arestiga kuni 3 kuuni ehk rahatrahviga kuni 30.000 margani, samuti ka avalikku kohta silmanähtavalt purjus olekus (Rhk. nuhtl. sead. § 42) ilmumise eest karistatakse kohtuniku poolt vangistusega kuni 3 kuuni ehk rahatrahviga kuni 30.000 margani.

Ka hasartmängude toimepanemise eest Rhk. N. sead. § 46 on arest kuni 1 kuuni ja rahatrahv kuni 10.000 margani ette nähtud.

Järjelikult sarnaseid süütegusid määrusse ei oleks võinud võtta, sest need on R. N. S. eraldi ette nähtud ning R. N. S. § 76² alla ei käi, kuna aga teedeminister ainult viimases paragrahvis tähendatud süütegusid administratiiv korras karistamise alla võib võtta.

Nähtavasti ei ole siin küllalt tähelepanelikult vaadeldud Rhk. N. Sead. § 76², sest selle paragrahvi järele karistatakse süüdlasi kohtu poolt üldise endise Venemaa raudteede seaduses (sead. kogu XII köide I jagu) ette kirjutatud politseiliste määruste kui ka nende määruste edasiarendamisel antud sellekohaste ametivõimude käskude rikkumise eest, kui nende poolt toime pandud süüteo eest mitte mõnda teist karistust ei ole ette nähtud, rahatrahviga kuni 5000 margani.

Sellepärast ei ole teedeministri sundmäärus seadusega kokkukõlas, sest on tahetud kohtu kompetentsist sundmäärusega viia administratiiv korra alla süütegusid, mis seaduse järele kohtu harutamise alla kuuluvad. Seda võiks teha ainult seadusandlikul teel.

Kui see seadus, mille põhjal tähendatud

määrus antud, Riigikogus päevakorral oli, siis tema elluviimisega taheti läbi viia teiste riikide, nagu Saksamaa jne., eeskujul lihtsat karistusviisi rahatrahvi näol, kus korrariikkumisele otsekohe karistus järgneks, mis korrariikkujate kodanikkude peale hästi mõjuks ja üldise korra tõstmiseks raudteedel tuntavalt kaasa aitaks. Selle seadusega mõeldi kohevõetava rahatrahviga karistada ainult vähemaid korrariikkumisi ja kahtlemata selle seaduse õige käsitlemine oleks tuntavalt kaasa aidanud seltskonna heakorra kindlustamiseks ja teatavas mõttes ka seltskonna distsiplineerimisele. Praeguse aja seisukord võib aga tekitada arusaamatusi. Teedeministri määruse järele paistab väga imelikuna olema, et ühes riigi osas — raudtee territooriumil süüdlasi rahurikkumise ja tööbnud oleku eest karistatakse ainult 100-margalise rahatrahviga, kuna mujal võetakse sarnaste süütegude eest otsekohe vahhi alla ja karistatakse kas 30.000-margalise rahatrahviga ehk koguni vangistusega.

Teedeministri määruse III osa järele sarnane õigus pol. jsk. ülimal igatahes on, sest seal on öeldud, et trahvimäärajale jääb otsustada, kas asja administratiiv korras lahendada ehk anda kohtuvõimudele otsustada.

On juhtumisi ette tulnud, kus politseinikule protokollil kirjutamisel suitsetamise pärast keelatud kohal määrusest üleastuja on ütelnud, „olen rikas kaupmees ja võin paarsada marka trahvi maksta“ ja politseiametniku keelust hoolimata suitsetas edasi. Asi läks kohtusse. Kohtunik vaatas asja läbi ja määras kaupmehele 5000 marka trahvi. Analoogilised juhtumised võivad lõpmatuseni aset leida.

Raadio ja vangimaja.

Mõne aja eest palus Berliini eeluurimise vangimajas kinnipeetav ärimees Ivan Kutisker luba raadioaparaadi ülesseadmiseks vangikambri; seda luba vangile ei antud, sest raadio kaudu on võimalik vangisviibijale teateid edasi anda, mis võivad eeluurimise käigu peale takistavalt mõjuda.

See küsimus on põhimõttelise tähtsusega ning järgmised need tahavad küsimust veidi lähemalt valgustada, mis ka politseile tähtis, eriti uurijale ja jälgimispolitseile.

Silmas pidada tuleb asja juures kaaks külge: teadete vastuvõtmine raadioaparaadi abil ja teadete edasiandmine. Vastuvõtmine on võrdlemisi õige lihtne. Kui arvesse võtta, et, näit., vangikambri on aparaat, millega teateid toaantenni abil vastu võetakse, siis peab ütleva, et teateid tuleb saata sarnasel juhtumisel lühida maa pealt. Teisest küljest ei saa teadete ülandja iseenesest mitte suurejõulist saatjaama kasutada, vaid peab tarvitama saatjat väikese jõuga ühe ehk paari kõvendaja lambiga. Sellest kõigest järgneb, et isik,

kes tahab vangile mingisuguseid ainult viimasele määratud teateid üle anda, peab teadete saatmise kohaks valima paiga vangimaja läheduses. Teine küll, mida teadete üleandja otseskohe peab arvesse võtma, on lainete pikkus. Tema eesmärk on loomulikult sarnaste lainete abil töötada, mis võimalikult vähema arvu aparatuuride poolt vastu võetakse, teiste sõnadega, peab tema lühikeste lainete peale üle minema. Selleks aga peab ka vang oma vastuvõtteaparaadi ümber tegema, mis mingisuguseid raskusi ei sünnita neile, kes asjaga enam-vähem tuttavad. Vangi ainus mure selles sihis on õieti ainult vastuvõtte aparaadis oleva rulli väiksemaks tegemine.

Kõige parem, sest kõige selgem ja kiirem teadete edasiandmise viis oleks muidugi mõista traadita telefoni tarvitamine, mis aga vangile kasulik ei ole. Ühelt poolt peaks tema, et aparadi abil korralikult töötada, kõvendajaid muretsema ja teiselt poolt oleks ühenduse avalikustegemise hädaloht võrdlemisi suur, sest asjaarmastajatest võiks keegi, kes kõiki laineid ära proovib, juhtumisi pealtkuulajaks saada; iseenesest mõista oleks ka vastavatel võimaldel õige kerge sarnasel korral vange kontrollleerida. Nii et järele jäävad ainult Morse märgid, s. o. traadita telegraaf. Nii-sugusel juhtumisel peab saatja ja vastuvõtja vahel teatav salakeel mahatehtud olema ning pikemad ja lühemad märgid annavad tarviliikke teateid edasi. Juba sa-

lakeele tarvitamine teeb kontrollleerimise võimatuks, pealegi ei pane neid märke keegi tähele, eriti siis, kui palju aparate töötavad. Kõigest sellest järgneb, et teadete vastuvõtmine vangi poolt võrdlemisi kerge asi on, kui viimane vähegi oskab raadioaparaadiga ümber käia.

Teine küsimus on, kas vangil on võimalik ka omalt poolt teateid väljaspoole saata. Kui peale hariliku aparadi, antenni, maaühenduse ja kuulamisabinõude kauge maa peale muud midagi vangi käes ei ole, siis ei ole viimasel võimalik teateid edasi anda, vähemalt asja praegusel seisukorral. Sootu teiseks aga muutub asjaolu, kui vangi kasutada on, näit., elektri taskulamp ja suurema elektri suhtes vastupidavusega traat. Nende abinõudega on temal võimalik tarbekorral ka omalt poolt laineid välja saata. Venelase Lossev'i katsed on seda näidanud; sellejuures on lained muidugi nõrgad, kuid see on tähtsusetu, sest vastuvõtja asub nii-kui-nii vangimaja läheduses, pealegi võib viimane kõvendajaid torusid tarvitada. Kui vangil Lossev'i meetod teada pole, võib tema siiski juhtumisei, kui temal peale elektri-taskulambi veel elektrikell olemas, teateid edasi anda sellega, et tema elektrikella abil aparadile tõugete näol elektrienegiati annab. Sarnasel moel saadud lained on suurema jõuga kui Lossev'i süsteemi abil saadud ning neist aitab, et teateid mitmesaja meetri peale üle anda, kasutades toantenni saateantennina.

Eeluurimine ja kohtumõistmine vanal ajal.

Kuidas vanasti süütegusid uuriti ja kohut mõisteti, näitavad kõige paremini kohtuprotsesside protokollid — üks huvitavamatest on kahtlemata n. nim. Semmler'i protsess Saksamaal, mis igapidi selgelt keskaja korda valgustab.

15. aastasaja esimesel poolel oli Freibergi linnas ja ümbruskonnas hobusevaras Semmler kuulus ja talupoegade poolt karistetud kuritegija, kes hulljulgelt vargusi toime pani ja keda ametvõimudel kuidagi ei läinud korda tabada. Freibergi linnavalitsus lubas Semmler'i kinnivõtjale suurema rahasumma autasuks, ilma et korda oleks läinud hobusevarast kahjutuks teha. Lõpuks läks siiski korda meest kinni võtta ja kohtuvõimude kätte toimetada.

Kui Semmler'i käest eeluurimisel küsiti, kes tema kaasabilisteks olnud ja kuidas temal võimalik oli ennast pikemat aega võimude eest varjata, tõendas kuritegija kõikide suureks üllatuseks, et tema kaasabiline ja varjaja hobusevarguste juures olnud Freibergi ärimees Caviller. See tõendus üllatas uurijaid sellepärast, et Caviller oli linnas tuntud kui aus, rikas ja heasüdamlik kodanik, kellel suured teened linna suhtes. Sellegi peale vaatamata võeti Caviller kuritegija tunnistuse põhjal vahki alla, pandi raudu ning toimetati vanasse linna vangimajja, kus tema mitu nädalat viibis enne, kui teda esimest korda üle kuulati. Ülekuulamisele seletas Caviller, et temal mingisugust ühendust Semmler-

ler'iga praegu ei ole ja ka kunagi varem ei ole olnud, et tema vargustest midagi ei tea ja et kõik on kuritahtlik väljamõeldus.

Seda kõike arvesse ei võetud, kuid ei tahetud ka veel piinamiste abil Caviller'i sundida süütegu üles tunnistama, vaid teda viidi tagasi vangikambri ning arvati, et viibimine niiskes, pimedas, mustas kongis vee ja leiva juures teda sunnivad järele mõtlema ja lõpuks tõtt rääkima. Üle poole aasta viibis kaupmees selles urkas ja oli juba arvamisel, et kohtuvõimud teda unustanud on, kui tema ühel ilusal päeval jällegi kohtuniku juure viidi ning küsimus ette pandi, kas tema veel kuritegu salgab või tahab ometigi kord tõe au anda. Ka see kord jäi Caviller enamalt antud tunnistuse juure kindlaks ja seletas, et tema olevat valelik, kui tema teistviisi räägib.

Kohtunik arvas kindlasti, et Caviller on süüdi ning siis algas keskaja uurimise teine ja tähtsam osa. Mees viidi vangimaja kõrval asuvasse piinakambri, kus tema timuka kätte anti. Kohtunik oli kaasas, näitas piinariistade peale ja tähendas, et nende abil on juba alati saadud tõtt kuulda ja et kõige kasulikum vangile oleks, kui tema enne piinamise algust puhtsüdamlikult kuritööd üles tunnistaks, sest sarnasel korral annab Freibergi linn, võib olla, temale süüteod andeks, arvesse võttes tema teeneid linna vastu. Kuid ka nüüd jäi Caviller kindlaks. Peale selle näitas timukas vangile kõiki piinariistu ning seletas temale üksikasjaliselt, kuidas neid tarvitatakse, missuguses järjekorras nendega töötatakse, kuidas nemad mõjuvad jne. Peale sarnase õpetuse andmist sunniti meest pöidlaid kruvide vahele panema, mis siis kõvasti kinni keerati, nii et veri küünte vahelt välja tuli. Vaatamata hirmsa valu peale jäi Caviller selle juure kindlaks, et tema süütu on. Siis võeti teised riistad abiks ja lõpuks lubas vang suurte valude all kõik üles tunnistada.

Mees kanti uurimistuppa, sest ise tema saadud vigastuste tagajärjel käia ei saanud. Sinna jõudes, tunnistas tema, et Semmler'il on õigus olnud ja kõik, mis viimane rääkinud, olla täpselt õige ning tema oli tõesti hobusevarga kaasabiline. Uurimistoast viidi õnnetu haigemajja, kus tema üle kuu aega viibis, kuni vigastuste paranemiseni. Hospitalist saadeti teda uuesti vangimajja, kus jällegi nälga ja halb ümberkäimine päevakorral.

Lõpuks nõudis Caviller, et teda saaks

uuesti üle kuulatud ja et ühtlasi ka Semmler uurija juure kutsutaks. Mõlemad palved täideti uurija poolt ning Caviller tõendas veel kord, et tema ilmsüütu on, kuid Semmler jäi oma seletuse juure ja ütles Caviller'ile näkku, et nemad koguni koos vargusi toime pannud ning hobuste müümisest saadud raha on omavahel jaotanud. Uurija käskis teistkordset piinamist Caviller'ile korraldada, kuid üleelatud valud sundisid viimast oma seletusest loobuma ning uuesti tunnistama, et tema süüdi on: surim näis mehele siiski vastuvõetavam, kui lõpmatu piinamine. Peale teistkordse ülestunnistamise tehti kohtuotsus, mille põhjal Caviller ühes Semmler'iga surma mõisteti poomise läbi; surmaotsus pidi ühekorraga mõlema kohta täide viidama.

Kohtuotsuse täidesaatmise päevaks määrati 8. august 1464. a. Surmakandidaadid viidi harilikude tseremoniidega täidesaatmise paigale, kusjuures väga palju inimesi oli kokku tulnud, et kuulsa protsessi lõppu pealt vaadata, ja see, võib olla, ainult päästiski Caviller'i. Uudishimulised nimelt panid tähele, et mõlema surmamõistetud ülevahtdamises suur vahe oli. Kuna Semmler rõhutult vankris istus, milles selle aja kombe järele mehi viimasele teekonnale sõidutati, jäi Caviller'ist sarnane mulje, nagu sõidaks tema mingisugusele peole. Caviller'i tuttavad ja sõbrad, kes pealtvaatajate seas olid, tõendasid, et tema ilmsüütu on ning rahva seas kostsid nõudmised Caviller'i vabakslaskmise kohta. Kui vanker lõpuks sihile jõudis, võtsid timukad omi ohvrid vastu, et neid tapapaika viia. Sel silmapilgul jäi kõik vaikseks. Caviller tõusis püsti ja hüüdis oma pealekaebajale: Semmler, tee veel nüüd, viimasel silmapilgul oma raske patt heaks, millega sina mind tahad ilmsüütult surma viia.

Olukord üldse ja eriti viimased sõnad mõjusid siis ka Semmler'i peale, kes juuresolija vaimuliku poole küsimusega pööras, kas see õige olla, et vale eest võib hing igaveseks ajaks hukka minna. Vaimulik, kes juba varem oli arvamisele jõudnud, et Caviller'i kohta surmaotsus tehtud ainult valekaebuse põhjal, kes ainult sarnase kaebuse motiivi ei teadnud enesele ette kujutada, manitses Semmler'i tingimata tõtt rääkima. Tänu sellele tunnistas ka Semmler lõpuks, et Caviller'il temaga mingit ühendust pole olnud ja et tema ainult sellepärast rikkra ärimehet peale kaebanud, et arvanud, et viimane teda või-

mude kätte toimetanud! See kuulmatu sündmus sundis kohtunikke, kes otsuse täidesaatmise juures pidid viibima, täidesaatmist otsekohe seisma panema ning protsessi uuesti harutamisele võtma. Edaspidine uurimine näitas, et Semmler'il õi-

gus oli, et Caviller tõesti ilmsüütu oli. Viimase kohta tühistati esimene otsus ning uuesti ülesvõetud protsessis mõisteti tema õigeks, kuna Semmler'i suhtes kohtuotsus täide viidi.

Ametlik osa.

Politsei peavalitsuse ülema käsukirjaga 16. maist s. a. nr. 32 on Petseri maakonna politsei 1. jsk. ülema abiks määratud raudtee politsei 2. jaoskonna ülem Boris Nykänen, ametisse astumise päevast arvates.

Kriminaalpolitsei Tartu jaoskonna van. ametnikkudele P. Pedaja'le ja J. Liivak'ile on määratud autasu kummagi 2000 mk. energilise tegevuse eest kurjategijate kinnivõtmisel.

Juhatuskirja muutmine notaariuste kohta. (Alus: Ajut. notariaalseaduse § 26 märkus)

Juhatuskirja notaariuste kohta (R. T. nr. 24 — 1919) § 13. muudetakse järgmiselt:

§ 13. Registrid valmistatakse vastupidavast paberist harilikult kantseleipogna suuruses, kõvas köites; lahtilöödud raamatu kahel leheküljel avatakse järgmised lahtrid: a) akti nr., b) kuupäev, d) aktitegija täieline nimi, päritolevus ja elukoht, e) akti summa, g) tempelmaks, h) kinnistusloiv, i) aktilõiv, k) notaariuse vaevatasu, l) akti sisu, m) aktitegija allkiri akti vastuvõtmise üle.

Register nummerdatakse lehtede viisi ära, nõõritakse läbi ja kinnitatakse rahukogu esimehe poolt.

Käesolev muudatus hakkab maksma 1. jaanuarist 1926.

Väljamaalt.

Rahvusvaheline politseikongress New-Yorgis.

Rahvusvaheline politseikongress New-Yorgis võttis vastu otsuse, mille põhjal luuakse keskkohat kuritegevuse vastu võitlemiseks. Selles üleilmlise politsei keskkohas otsustati register sisse seada, kus kõikide kurjategijate päevapilte ja näpupälgi alal hoitakse.

Naiskohtunik ja kõlblusvastane protsess.

Mõne aja eest kõrvaldati Berliinis naiskohtunik asja harutamisest, kusjuures motiivid selleks kõrvaldamiseks õige omapärased on.

Kohtulikult harutamisel oli ühe raamatu-kaupleja süüasi, keda süüdistati kõlblusvastaste raamatute kirjastamises ja laiali-laotamises. Süüaluse kaitsja palus naiskohtuniku asja harutamise kõrvaldada, sest tegelik elu olla näidanud, et naised, tänu saanud kasvatusel, üldse ühlekülgsed on, ja et nemad eriti sarnaseid asju, mis kaebealusele süüks pandud, ei suuda erapooletult otsustada. Edasi seletas kaitsja, et kohtualuse kaitsmine selle tõttu raskendatud, et kohtunikkude seas naisterahvas on, kelle viibimine kohtulaua taga sunnib

kaitses tagasihoidlikult kõnelema, mis aga kohtualusele võib kahjulik olla.

Kohus pidas selle nõudmise kohta pikeemat aega nõu ja jõudis siis otsusele, et kaitsja palvet tuleb rahuldada. See on iseenesest huvitav ja Saksamaa kohtutele iseloomustav otsus, millega rikutud põhimõte, et naised võivad sama hästi kui mehedki õigusmõistmisest osa võtta.

Koosseisude vähendamine Tsheho-Slovakkias.

Tsheho-Slovakkia valitsuse poolt on nüüd lõpulikult põhimõtted välja töötatud, mille alusel hakatakse koosseisude kokkutõmbamiste tagajärjel ametnikke teenistusest vabastama. Kõige pealt arvatakse reservi need ametnikud, kes puudulikult riigikeelt oskavad ja kes hästi attesteeritud pole. Teises järjekorras kavatakse üle 60-aastaseid ametnikke vabastada, arvesse võttes, et need ametnikud võivad pensioni saada. Kolmandasse vabastatavate liiki kuuluvad majanduslikult kindlustatud isikud ning neljandasse — naisterahvad, kelle mehed riigiteenistuses ja palka saavad mitte alla 8. palgaastme kõrguses.

Varas arstina.

Viinis äratas hiljuti üldist tähelepanu kellelegi noore arsti arreteerimine, kes abiarstina ühe suurema Viini haigemaja juures ametis oli ja keda sellepärast vahj alla võeti, et teda mitme varguse toimepanemises kahtlustati; arreteerimise juures selgus muu seas, et abiarst üldse arst polnudki.

Mõned suuremad Viini raamatukauplused panid viimasel ajal tähele, et kallid, peaaegjalikult arstiteaduse raamatud jäljetult kaovad; selle juures oli asi omanikkudele ja müüjatele mõistatuseks, sest ei teatud kedagi varguses kahtlustada. Mõne aja pärast hakati üht noort meesterahvast tähele panema, kes alati pikemat aega kauplustes viibis, kuid pea midagi ei ostnud. Paar raamatukauplejat otsustasid ise asja uurima hakata, enne kui sellest kriminaalpolitseile teatada. Kõige pealt tehti kindlaks, et kahtlustatav ühes linna haigemajas ametis on ja varsti saadi ka melhe nimi teada. Üks ärimeestest, kes kõige enam oli kannatada saanud, läks selle peale haigemaija ning abiarst, keda tema juure toodi, tunnistas oma vargused üles.

Arst teenis, nagu tähendatud, ühes suuremas haigemajas, kus tema oma teadmisi kuulsa eriteadlase assistendina täiendas; mees töötas väga palju ning püüdis igapidi edasi jõuda ja juure õppida; ka teoreetiliselt töötas abiarst väsimata ja kõik, kes teda tundsid, andsid tema kohta kõige paremaid tunnistusi. Tema ise seletas, et temal olnud suur tung edasiõppimiseks, et aga rahapuudus temale ei võimaldanud kallimaid teaduse raamatuid osta, mispärast tema siis ka vargaks saanud, et sel teel omale igatsetud õppeabinõusid soetatada.

Kuid just viimane seletus äratas üldist kahtlust. Sest abiarst on pärit heast ja jõukast Viinis elutsevast perekonnast ning tema oma kuupalk — 5 miljoni krooni, s. o. umbes 30.000 E. marka — lubas küllalt raamatuid osta. Asja hakati uurima ning kõikide suureks üllatuseks tegid kohtuvõimud selgeks, et mees kunagi arstiteadust pole õppinud, järelikult ka arst ei ole, et tema kord varemalt juba varguse pärast kohtu ees olnud on ja lühikeseajalise karistuse on kannud. Huvitav on siiski, et tema kõige selle peale vaatamata ühes paremas haigemajas kohta leidis ja et tema — nagu tema kaasteenijad tõendavad — tõesti hea ja teadlik arst on, kes oma laia-

liste teadmistega mitmel erialal juba tihti üldist tähelepanu oma peale tõmmanud.

Möllimine ja isikutunnistused Venemaal.

Käesoleva kuu algul on Nõukogude valitsuse poolt uus kord möllimise kohta linnades ja isikutunnistuste suhtes maksma pandud. Selle uue korra järele hakkavad linnades maksma järgmised määrused:

Iga kodanik, kes linna maija elama asub, olgugi ka ainult ajutiselt, s. o. rohkem kui kolmeks päevaks, on kohustatud sellest otsekohe teatama maja, võõrastemaja ehk möbleeritud tubade omanikule ehk rentnikule. Viimased peavad järgmise 48 tunni jooksul majaraamatusse kõiki tarvilisi andmeid sisendama ja raamatut vastavas miilitsajaoskonnas registreerima.

Registreerimiseks on vaja üks järgmistest dokumentidest ette panna: 1) isikutunnistus; 2) sündimise- (ehk vana ristimise-) tunnistus; 3) palgaraamat ehk mõni muu ametlik, teenistuskohast väljaantud tunnistus; 4) ametiühisuste liikmekaart; 5) mõni muu tunnistus, mille alusel võib isikut kindlaks teha.

Kui isikul, kes linna maija elama asub, mingisuguseid isikut tõendavaid dokumente ei ole, siis on lubatud sissekandeid majaraamatusse teha isiku suusõnaliste üteluste põhjal. Sarnane sissekirjutamine on maksev kolme kuu jooksul; peale selle tähtaja möödumist peab tingimata üks eelnimetatud dokumentidest miilitsajaoskonda toodama registreerimiseks.

Rippumatult neist registreerimisnõuetest peavad majade, võõrastemajade, möbleeritud tubade jne. valitsejad (omanikud, rentnikud jne.) iga maija tulnud isiku käest, kes teatavas vanaduses, tunnistusi nõudma, milledest näha, kas isik sõjaväeteenistuses, kas tema selle teenistuse juba ära kannud jne.

Väljamaalasi registreeritakse nende passide põhjal.

Väljakolimise korral peab maja- jne. valitseja 2 päeva jooksul seda majaraamatusse märkima ning raamatu vastavas miilitsajaoskonnas registreerima, ühtlasi teada andes, kuhu isik sõitnud. Majavalitsejad, kes neid määrusi ei täida, karistatakse administratiiv teel, kuna kodanikke, kes valetunnistuste põhjal registreerida lasevad, kelle dokumendid võltsitud ehk kes oma isiku kohta valeteadeid annud, võetakse nuhtlusseaduse alusel vastutussele.

Frank-massonid Itaalias.

Itaalia valitsuse poolt töötati hiljuti välja seaduseelnõu, mille järele keelatakse frank-massonide ja teiste sarnaste salaseltside asutamine ning olemasolevad seltsid sulutakse. Seaduseelnõu tunnustati väga rutuliseks ja anti parlamenti läbi vaatamiseks. Vastav parlamenti komisjon töötas eelnõu ümber ning muutis teda veel kategoorilisemaks; fäiskogule ettepanekuva seaduse projekt näeb üldse kõikide salajaste seltside, ühingute ja organisatsioonide keeldu ette. Kava järele ei tohi olla sellise, kes mitte teatava aja järele (keskmiselt üks kord aastas) oma liigete nimekirja politseile läbivaatamiseks ei esita. Projekt on teatud ringkondades suurt ärevust sünnitanud ja vastasrinna kihama pannud.

Kuidas naistest mehed saavad.

Kahtlemata on üks kõige huvitavamatest kommetest Albaanias õigus, mille põhjal naised võivad „meesteks saada“, s. o. teatavas mõttes meeste eesõiguste ja kohuste osaliseks saada.

Maksva korra järele ei või Albaanias naine mehest lahutatud saada, kuna mehel sarnane õigus on juhtumisel kui abielus lapsi ei sünni, ehk kui sünnivad ainult tütreid; sest mees, kellel poega ei ole, langeb üldise põlgtuse alla. Kui mees omast naisest niisugusel korral lahku tahab minna, peab tema naisele terve kaasavara, mis viimane abielu töö, tagasi andma, peale selle on mees kohustatud iga abieluaasta eest veel lahikujale naisele ühe lamba kaasa andma. Naisel aga ei ole, nagu tähendatud, õigust ennast lahutada lasta, isegi siis mitte, kui mees temaga halvasti ümber käib, teda peksab jne. Üks võimatus on siiski Albaania naisele jäetud abielust pääseda, mis võimatuks muutunud — see on ise meheks hakata. See sünnib pidulikult koosolekul vanade tseremoniide järele, kusjuures küllavanem pühaliikku talitust juhatab. Naine, kes selle viimase pääsetee valinud, peab ülemineku päevast elama kui mees. Tema peab meesterahva riideid kandma, peab ühes teistega sõtta minema, peab koosolekutest osa võtma jne. Oma sugu ei tohi tema kunagi meele tuletada ja isegi suuandmine karistatakse, kui see avalikuks tuleb, kõige rängemalt, s. o. naine kuulutatakse sarnasel juhtumisel linnupriiks ning iga üks võib teda summata, ilma et tarvitseks kurikuulsat verist kättemaksmist tapetu sugulaste poolt karta.

Ei tohi vanduda.

Lääne-Euroopas tegutseb juba mõnda aastat selts, kes omale ülesandeks võtnud vandumise halva kombe vastu kõigest jõust võidelda. Selts on rahvusvaheline ja tema keskkomitee asub Itaalias, Verona linnas. Nüüd on seltsil kavatsusel iga aasta üks kord rahvusvahelist kongressi vandumise vastu võitlemiseks kokku kutsuda, kusjuures kongressid iga aasta saaks ise riigis peetud. Keskkomitee pööras hiljuti üleskutsega mõnede Euroopa riigipeade poole, paludes nende toetust kongressidel.

Teine Pola Negri.

Mõne nädala eest juhtus filmide linnas Hollywood'is Los Angelesi lähedal Ühisriikides skandaalne lugu, mis praegu kohutavõimude lahendada ja mis suurt üldist pahameelt äratas.

24-aastane kinonäitlejanna Justine Valse, kellel väga palju sarnadust ilma kuulsaga Pola Negriga, tunnistas politseivõimudele üles, et tema ühe suurema filmide ettevõtte teenistusse astus, kusjuures temale teenistusse astumisel väga häid tingimisi ette pandi. Temale öeldi ka, et kavatsusel on tema suurt sarnadust Pola Negriga reklaami otstarbeks ära kasutada, kuid kuidas, seda lepingu tegemise juures ei tähendatud. Peale lepingu sõlmimist nõuti Pola Negri nr. 2 käest, et tema laseks ennast kõiksugustes õige kahtlastes poosides üles võtta, millega tema aga muidugi nõus ei olnud. Juhtumisi sai tema teada, et sarnaste filmidega taheti Pola Negrilt suuremaid rahasumme välja pressida, mida ettevõtte juhatajad temale lõpuks ka ise üles tunnistasid. Politsei hakkas otsekohe asja uurima ning võttis Los Angelesis neli isikut kinni, kes kõik selsesse mustasse loosse segatud.

Nurgaadvokaadid Tsheho-Slovakkias.

Tsheho-Slovakkia kohtuministeeriumi poolt on seaduseelnõu välja töötatud, mis on sihitud nurgaadvokaatide ja kõiksuguste sarnaste nõuandjate ja vaheltsobitajate tegevuse likvideerimise peale. Seaduseelnõu eesmärk on nurgaadvokaatide tegevuse lõpetamine kõige pealt juriidilistes asjades ja nimelt juriidiline nõuandmine, siis palvekirjade kokkuseadmine ja ümberkirjutamine, mis on määratud valitsus- ning omavalitsusasutustele ja lõpuks kõiksuguste kirjalikkude palvete, teadaannete, eestkostmiste jne. kokkuseadmine isikute poolt, kellel puudub vastav juriidiline veelharidus.

Ühtlasi on valmis saamas ka uus notariuste seadus, mis eneses 240 paragrahvi sisaldab ja praegu lõpulikul kujul kohtuministeeriumis välja töötatakse. Peaprintsiip, mis tahetakse maksmat panna on see, et notariused tulevikus saaksid olema riigivaltlitsuse orgaan. Kautsjoni asemel kavatakse sunnikinnitamist 50.000 Tshhehi krooni kõrguses (üle ½ miljoni Em.) sisse seada. Nagu mitmeski teises riigis, kavatakse ka Tshheho-Slovakkias notariuste tegevuspõldu laiendada, nimelt antakse neile projekti järele ka õigus tunnistajate poolt kohtus antud tõendusi õigeaks tunnistada jne. Nimetatud saab ametisse notariust uue kava järele presidendi poolt.

Kuritegijad kerjstena.

Saksamaal, Elberfeldi linnas, tehti hiljuti politsei poolt avalikuks uus kuritegijate võte, mille abil ettevõtlikud juhusetsijad lühikese aja jooksul suuri summe teenisid.

Varem mitu korda kohtu poolt karistatud 3 isikut moodustasid väikese organisatsiooni, kusjuures sel korral kerjamisega raha tehti. Nimelt istus üks salgast kusagil käidava tänava nurgal kui sõjaväelased — ilhe käega, poolpime ja karkudega — ning palus möödaminematelt armu. Varsti ilmus tema juure noor hästi riietatud härra ning hakkas temaga kõnelema, küsis missugu-

ses väeosas tema teeninud, missugustest lahingutest osa võtnud, miljal ja kuidas haavata saanud, kui palju praegu päeva jooksul raha saab jne. Kerjus vastas viisakalt härra küsimuste peale ning varsti kogus harilikult mõlemi ümber suurem rahvahulk, kes arusaadavalt vaesele invaliidile kaasa tundis. Kui küllalt rahvast koos oli, lõpetas noorhärra jutuaajamise kerjusega ja hiiudis patetiliselt: on otse häbistav, et sarnased inimesed, kui Teie, peavad kerjama mine-ma; siin peab igaüks aitama nii palju kui vähegi suudab. Peale selle võttis tundmatu rahataskust viis marka (umbes 450 Em.) ning andis kerjusele ja vaatas ootavalt kokkutulnud isikute peale. Need said asjast aru ja igaüks andis nii palju kui vähegi suutis. Mõne aja pärast tuli kerjuse juure peenem daam ning sama jutuaajamine algas uuesti samade, või harilikult veel paremate tagajärgedega. Peale selle vahetas kerjus oma asukohta, istus teise suurema tänava nurgale, jälle ilmus tema juure hästi riietatud härra ja peenike daam. Sarnasel moel teenis kuritegijate salk väga palju raha, kuna politsei juhuslikult asja jälgile sai. Asja uurimisel selgus, et tegemist on isikuga, kes kunagi sõjast tegelikult osa võtnud pole ja kes täitsa terve. Tema ja tema peenikesed abilised on politseile tuntud vanad retsidivistid.

Küsimused ja kostmised.

Nr. 850. Lugeja O-p. Küsimus. Kas kaitseliidu maleva pealiku poolt kaitseliitlasele väljaantud tunnistusega võib laske-riistade kauplusest osta igasuguseid revolvreid ja jahipüsse.

Kas on kaitseliitlasele, kellel ülalnimetatud tunnistus olemas, tarvilik jahipüssi ja

revolvri pidamiseks politsei poolt antav laskeriista luba.

Vastus: Kuni sellekohaste erikordal-duste maksmapanemiseni tuleb kaitseliit-laste kohta sama kord maksvalks lugeda, mis sõjaväelaste suhtes ette nähtud.

Väljaandja: Siseministeeriumi administratiiv-ala kirjastus.

Vastutav toimetaja: E. Maddison.

Tegev toimetaja: O. Angelus.

K u u l u t u s e d.

Tunnustatakse maksvusetuks järgmised isikutunnistused:

Pragi, Vilhelmine Mooritsi t., v. a.

Valga maak. pol. ül. 1920 a. nr. 3254.

Uibopuu, Rein Jaani p., v. a. Valga maak. pol. ülevalt 1919 a. nr. 85.

Kingsepp (nüüd Aunin), Alma Aleksandri t., v. a. Mõniste vallaval. 1922 a. Kalmõkov, Ivan, v. a. Rootovo vallaval. nr. 328.

Toomann, Kustas, v. a. Sooniste vallaval. 17. 12. 19 a. nr. 57.

- Ment, Aleksander Juhani p., v. a. Oro vallaval. 1919 a. nr. 14.
- Kruus, Anton Ado p., v. a. Lähtru vallaval. 20. 12. 19 a. nr. 17.
- Saar, Juta Johani t., v. a. Taebla vallaval. 3. 1. 20 a. nr. 1.
- Hansmer, Anton Jakobi p., v. a. Martna vallaval. 17. 1. 20 a. nr. 158. •
- Pross, August Hansu p., v. a. Võnnu vallaval. 3. 9. 20 a. nr. 423.
- Pross, Anna Jaani t., v. a. Võnnu vallaval. 29. 12. 19 a. nr. 267.
- Sõsojev, Ivan Peetri p.
- Schmidt, Anna Adami t.
- Schmidt, Mart Jaani p.
- Konsa, Jenny Johani t.
- Pitk, Maria Juhani t.
- Liivak, Karl Jaani p.
- Matso, Johannes Kristjani p.
- Vilgelm, Hans Johannese p., v. a. Peetri vallaval. 28. 4. 20 a. nr. 1189.
- Knuude, Adolf Augusti p.
- Berk, Mihail Kusma p.
- Süda, Karl Joosepi p., v. a. Auvere vallaval.
- Kurashiev, Ekaterina Vladimiri t., v. a. Narva linna pol. ülemalt 2. 12. 21 a. nr. 30239.
- Kreismann, Alfred Abeli p., v. a. Narva linna pol. 1 jsk. 2. 2. 25 a. nr. 120.
- Saharov, Mihail Sahari p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 26. 9. 21 a. nr. 2975.
- Rootsi, Johannes Johannese p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 1. 4. 24 a. nr. 408/111467.
- Vein, Miina Ado t., v. a. Narva linna pol. ülemalt 12. 3. 20 a. nr. 20842.
- Borchardt, Voldemar Augusti p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 29. 4. 21 a. nr. 28475.
- Vorontschihina, Maria Jakobi t., v. a. Tall. I. pol. 5 jsk. 27. 11. 22 a. nr. 80.
- Tiila, Elisabeth Madise t., v. a. Narroova-Jõesuu pol. jsk. 18. 12. 19 a. nr. 798.
- Tschernova, Paraskeva Peetri t., v. a. Vasknarva vallaval. 5. 8. 21 a.
- Villo, Alma Gustavi t., v. a. Narva linna pol. ülemalt 1. 3. 22 a. nr. 30807.
- Kask, Anna Tõnu t., v. a. Narva linna pol. ülemalt 3. 1. 20 a. nr. 20178.
- Paan, Mihkel Jaani p., v. a. Tall. linna pol. 1 jsk. nr. 1200.
- Semmel, Miina Reinu t., v. a. Auvere vallaval. 12. 9. 21 a. nr. 740.
- Östergrön, Yrjö Juhani p., v. a. Pakri vallaval. 10. 1. 20 a. nr. 154. (16144)
- Meeria, Elviine Madise t., v. a. Baltiski linna pol. jsk. 21. 11. 19 a. nr. 50. (16145)
- Õunapuu, Magnus Tõnu p., v. a. Baltiski linna pol. jsk. 22. 11. 19 a. nr. 458. (16146)
- Noorberg, Johannes Johani p., v. a. Rapla vallaval. 21. 9. 20 a. nr. 2472. (21623)
- Niinepuu, Kustas Hindreku p., v. a. Kohila vallaval. 10. 12. 19 a. nr. 195. (21624)
- Jäärmann, Jüri Jüri p., v. a. Ingliste vallaval. 11. 12. 19 a. nr. 277. (21625)
- Kleemann, Johannes Johani p., v. a. Kehtna vallaval. 27. 7. 20 a. nr. 330. (21626)
- Tedre, Eliide Jaani t., v. a. Kehtna vallaval. 2. 3. 20 a. nr. 170. (21822)
- Telliiskivi, Kristine Hansu t., v. a. Kehtna vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 102. (21823)
- Düüna, Jaan Jüri p., v. a. Järvakandi vallaval. 31. 8. 21 a. nr. 505. (22089)
- Väljamäts, Rudolf Jüri p., v. a. Rapla vallaval. 29. 11. 23 a. nr. 273. (21631)
- Reinberg, Amalie Johani t., v. a. Rapla vallaval. 25. 10. 21 a. nr. 2908. (21632)
- Tiidemann, Villem Jüri p., v. a. Rakküla vallaval. 19. 1. 20 a. nr. 18. (21633)
- Rästas, Emilie Villemi t., v. a. Kehtna vallaval. 3. 2. 25 a. nr. 43. (21634)
- Bliider, Helene Hansu t., v. a. Kohila vallaval. 11. 12. 19 a. nr. 502. (21635)
- Käsper, Liisa Reinu t., v. a. Kohila vallaval. 26. 2. 20 a. nr. 1472. (21636)
- anson, August Ado p., v. a. Rapla vallaval. 12. 10. 20 a. nr. 2505. (21637)
- Kuntmann, Arnold Juhani p., v. a. Triigi vallaval. 21. 1. 20 a. nr. 790. (21638)
- Riismann, Jakob Jüri p., v. a. Ingliste vallaval. 19. 4. 20 a. nr. 676. (21824)
- Kuulbach, Eduard Jaani p., v. a. Kehtna vallaval. 15. 4. 21 a. nr. 47. (21825)
- Tamfeldt, Aleksander Jaani p., v. a. Juuru vallaval. 20. 12. 19 a. nr. 435. (22043)
- Mesila, Eliise Jaani t., v. a. Tallinna I. pol. 4 jsk. 9. 1. 20 a. nr. 6810. (22044)
- Friedberg, Julius Jakobi p., v. a. Kuimetsa vallaval. 10. 1. 20 a. nr. 359. (22124)
- Rossmann, Jüri Mardi p., v. a. Kaiu vallaval. 12. 12. 19 a. nr. 241. (22125)
- Pauls, Luise Mardi t., v. a. Kaiu vallaval. 18. 12. 19 a. nr. 513. (22126)

- Puks, Jaan Jaani p., v. a. Triigi vallaval.**
 9. 12. 19 a. nr. 440. (21628)
- Mättas, Mart Hansu p., v. a. Raiküla vallaval.** 17. 2. 20 a. nr. 93. (21629)
- Birkfeldt, Johan Johannese p., v. a. Rapla vallaval.** 12. 2. 20 a. nr. 839. (21630)
- Rais, Jaan Hansu p., v. a. Kohila vallaval.** 4. 6. 23 a. nr. 126. (22042)
- Libe, Leena Jaani t., v. a. Kaiu vallaval.** 16. 12. 19 a. nr. 276. (22118)
- Kanter, Leena Hansu t., v. a. Kaiu vallaval.** 17. 12. 19 a. nr. 352. (22119)
- Pauls, Julie Ado t., v. a. Kaiu vallaval.** 12. 12. 19 a. nr. 235. (22120)
- Vilosius, Pearn Hansu p., v. a. Kaiu vallaval.** 7. 2. 20 a. nr. 40. (22122)
- Erin, Marie Jaani t., v. a. Kaiu vallaval.** 12. 12. 19 a. nr. 62. (22123)
- Arhipov, Adolf Mardi p., v. a. Inglise vallaval.** 25. 11. 24 a. nr. 715. (21810)
- Illistom, Villem Matsi p., v. a. Kaiu vallaval.** 6. 5. 20 a. nr. 110. (22117)
- Säälik, Ella, nr. 908.** (25020)
- Oja Bernhard, nr. 27.** (25020)
- Soonets, Johannes, nr. 680.** (25020)
- Blum, Johannes, nr. 559.** (25020)
- Reinok, Loviisa, nr. 608.** (25020)
- Jakobson, Alma, nr. 858.** (25020)
- Pukk, Madis, nr. 224.** (25020)
- Otter, Jaan, nr. 56.** (25020)
- Kiil, Aleksander, nr. 141.** (25020)
- Valkmann, Alma, nr. 1207.** (25020)
- Stogov, Aleksander, nr. 757.** (25020)
- Kull, Aliide, nr. 12.** (25020)
- Baranin, Peeter, nr. 1270.** (25020)
- Ormann, Isak, nr. 48.** (25021)
- Savjalova, Praskovja, nr. 310.** (25021)
- Tõnison, Johannes, nr. 9.** (25021)
- Amelkin, Filip, nr. 98.** (25021)
- Sarapu, Johannes, nr. 35.** (25021)
- Nisu, Johannes, nr. 181.** (25021)
- Rosin, Joosep, nr. 338.** (25021)
- Frolova, Marie, nr. 324.** (25021)
- Tihomirov, Feodor, nr. 860.** (25021)
- Märtsin, Ludvig, nr. 33.** (25021)
- Lea, Rudolf, nr. 84.** (25021)
- Kirik, August, nr. 1206.** (25021)
- Sirp, Karl August Jüri p., v. a. Rakvere linna pol. jsk.** 17. 12. 19 a. nr. 3249. (31967)
- Paas, Joosep Juhani p., v. a. Varangu vallaval.** 1. 4. 21 a. nr. 993. (31970)
- Välja, Anna Juhani t., v. a. Rakvere l. pol.** 27. 11. 19 a. nr. 318. (31971)
- Ois, Marie Karli t., v. a. Rakvere linna pol. jsk.** 3. 12. 23 a. nr. 563. (31972)
- Valdmann, Voldemar Gustavi p., v. a. Rakvere vallaval.** 17. 12. 19 a. nr. 512. (31968)
- Leiberg, Artur Jaani p., v. a. Rakvere linna pol. jsk.** (31973)
- Vinnal, Amanda Tõnise t., v. a. Rakvere linna pol. jsk.** 8. 1. 20 a. nr. 4012. (31974)
- Seefeldt, Anna Jakobi t., v. a. Rakvere linna pol. jsk.** 23. 2. 20 a. nr. 5376. (31975)
- Treigut, Aleksander Joosepi p., v. a. Rakvere linna pol.** (31977)
- Valter, Richard Danieli p., v. a. Tall. linna pol.** 6 jsk. 7. 1. 20 a. nr. 4886. (28746)
- Praker, Kristofor Aleksei p., v. a. Tall. linna pol.** 1 jsk. 26. 11. 19 a. nr. 262. (29747)
- Luik, Richard Voldemar Aleksandri p., v. a. Tallinna linna pol.** 1 jsk. 22. 1. 24 a. nr. 2206/49215. (28748)
- Semenov, Sergei Aleksei p., v. a. Tall. linna pol.** 1 jsk. 24. 3. 20 a. nr. 9220. (28750)
- Peterson, Villem Jakobi p., v. a. Tall. linna pol.** 1 jsk. 13. 5. 22 a. nr. 12856-a. (28749)
- Treier, Edmund Johannese p., v. a. Tall. linna pol.** 5 jsk. 8. 12. 19 a. nr. 1800. (28751)
- Tupits, Rudolf Joosepi p., v. a. Võtiikvere vallaval.** 3. 12. 19 a. nr. 345. (28752)
- Tanbaum, Julie Johani t., v. a. Tall. l. pol.** 3 jsk. 26. 1. 20 a. nr. 7828. (28753)
- Rästa, Jaan Peetri p., v. a. Tallinna linna pol.** 3 jsk. 3. 12. 19 a. nr. 1153. (28754)
- Juhkenson, Jaan.** (28755)
- Laurenberg, Berta Konstantini t., v. a. Tall. linna pol.** 3 jsk. 1. 7. 21 a. nr. 14236. (28756)
- Tammik, Jakob Mihkli p., v. a. Tall. linna pol.** 3 jsk. 4. 12. 19 a. nr. 1498. (28757)
- Türk, Marie Jakobi t., v. a. Tall. linna pol.** 3 jsk. 2. 3. 20 a. nr. 7967. (28758)
- Ilmveier, Anna Ado t., v. a. Tall. linna pol.** 3 jsk. 3. 12. 23 a. nr. 3167. (28759)
- Prisk, Anna.** (28760)
- Grossberg, Rudolf Karli p., v. a. Tall. linna pol.** 3 jsk. 27. 3. 21 a. nr. 13847. (28761)
- Orav, Elise Simmi t., v. a. Tall. linna pol.** 4 jsk. 8. 12. 19 a. nr. 2333. (28762)
- Oissar, Johannes Märdi p., v. a. Karula vallaval.** 19. 6. 20 a. nr. 1220. (28764)

- Moorast, Voldemar Gustavi p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 1. 11. 20 a. nr. 26428. (28763)
- Nicot, Hilda Johani t., v. a. Tall. linna pol. ülemalt 17. 12. 19 a. nr. 1471. (28765)
- Kummelbi, Johannes Tõnise p., v. a. Tall. linna pol. 3 jsk. 23. 7. 23 a. nr. 1463. (28766)
- Lauberg, Jaan Hansu p., v. a. Tall. linna pol. 3 jsk. 27. 11. 19 a. nr. 1058. (28767)
- Varner, Johannes Mardi p., v. a. Tall. linna pol. 3 jsk. 24. 4. 20 a. nr. 10478. (28768)
- Udeväli, Johanna Karli t., v. a. Tall. l. pol. 3 jsk. 11. 12. 19 a. nr. 2701. (28769)
- Sõpp, Therese Liisa t., v. a. Tall. linna pol. 3 jsk. 19. 3. 20 a. nr. 9010. (28770)
- Padi, Valentine Adami t., v. a. Tall. l. pol. 3 jsk. 6. 3. 24 a. nr. 3969. (28771)
- Võrno, Anton Nigulase p., v. a. Tall. l. pol. 3 jsk. 25. 11. 19 a. nr. 449. (28772)
- Tekmann, Rosalie Jakobi t., v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. 23. 3. 20 a. nr. 9209. (28773)
- Padernik, August Jüri p., v. a. Tähtvere vallaval. 19. 4. 21 a. nr. 809. (28774)
- Osvald, Arnold Reinu p., v. a. Tall. l. pol. 1 jsk. 26. 11. 19 a. nr. 657. (28775)
- Birk-Priks, Robert. (28776)
- Reil, Irma Jaani t., v. a. Tartu linna pol. 2 jsk. 15. 1. 20 a. nr. 10773. (28777)
- Truumann, Johannes Jaani p., v. a. Tall. linna pol. 3 jsk. 10. 1. 20 a. nr. 5408. (28778)
- Sams, Erich Karli p., v. a. Nõmmie pol. jsk. 23. 7. 21 a. nr. 2632. (28779)
- Letshinskaja, Johanna Marianne t., v. a. Tallinna linna pol. 3 jsk. 20. 2. 22 a. nr. 15550. (28780)
- Maripuu, Leena Tõnu t., v. a. Tallinna linna pol. 3 jsk. 19. 1. 20 a. nr. 5591. (28781)
- Grossberger, Joosep. (28782)
- Kulberg, Paul Kristjani p., v. a. Rääpina vallaval. 17. 12. 1919 a. nr. 120. (26667)
- Kirotmann, Magda Kusta t., v. a. Rääpina vallaval. 21. 3. 1920 a. nr. 1879. (26667)
- Kurusik, Peeter Johani p., v. a. Peri vallaval. 23. 12. 1924 a. nr. 179. (26667)
- Vasser, Peeter Peetri p., v. a. Peri vallaval. 16. 12. 1919 a. nr. 306. (26667)
- Silm, Aleksander. (28783)
- Pukson, Jaan Rudolfi p., v. a. Meeksi vallaval. 18. 11. 1924 a. nr. 779. (26667)
- Kolt, Mihkel Joosepi p., v. a. Koiola vallaval. 30. 1. 1920 a. nr. 322. (26667)
- Laatsarus, Karl Isaki p., v. a. Karilatsi vallaval. 30. 12. 1919 a. nr. 88. (26667)
- Kivi, Leena, v. a. Sinalepa vallaval. 10. 3. 1920 a. nr. 899. (27025)
- Mänd, Marie, v. a. Sinalepa vallaval. 22. 12. 1919 a. nr. 25. (27026)
- Friberg, Anders, v. a. Vormsi vallaval. 5. 5. 1924 a. nr. 171. (27027)
- Ahlström, Johan, v. a. Vormsi vallaval. 11. 3. 1920 a. nr. 67. (27028)
- Grundsten, Lars, v. a. Vormsi vallaval. 13. 9. 1920 a. nr. 305. (27029)
- Ambros, Ida Villemi t., v. a. Paaslepa vallaval. 26. 1. 1921 a. nr. 512. (27030)
- Topp, Voldemar Antoni p., v. a. Asu-kiitla vallaval. 19. 2. 1920 a. nr. 111. (27031)
- Ronk, Aleksander Hansu p., v. a. Asu-kiitla vallaval. 21. 8. 1920 a. nr. 316. (27032)
- Nebokat, Mari, v. a. Sinalepa vallaval. 31. 12. 1919 a. nr. 581. (27033)
- Est, Voldemar, v. a. Haapsalu linna pol. jsk. 4. 5. 1923 a. nr. 172. (27034)
- Kärmann, Anna, v. a. Sutilepa vallaval. 27. 1. 1921 a. nr. 164. (27035)
- Vesterblom, Aksel, v. a. Riikholdi vallaval. 26. 11. 21 a. nr. 750. (27036)
- Poltoov, Karl, v. a. Kalju vallaval. 12. 1919 a. nr. 20. (27038)
- Randorf, Hans, nr. 9784. (27499)
- Müürisepp, Aleksander, nr. 12205. (27500)
- Surmann, Siina Mardi t., v. a. Lihula vallaval. 31. 3. 1920 a. nr. 1107. (28237)
- Surmann, Mart Mardi p., v. a. Lihula vallaval. 16. 1. 1920 a. nr. 682. (28237)
- Traufmann, Jüri Madise p., v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. 8. 1. 1919 a. nr. 5548. (28238)
- Uluots, Jaan Jaani p., v. a. Kirbla vallaval. 15. 5. 1922 a. nr. 1422. (28239)
- Saar, Hildegard Jüri t., v. a. Massu vallaval. 2. 3. 1923 a. nr. 18/17511. (28241)
- Nõmm, Marie Jaani t., v. a. Velitsa vallaval. 1919 a. nr. 466. (28242)
- Veebel, August Mihkli p., v. a. Saulepa vallaval. 30. 12. 1920 a. nr. 573. (28243)
- Veltmann, Mihkel Jüri p., v. a. Velitsa vallaval. 1919 a. nr. 16. (28244)

- Landmann, Mart Mihkli p., v. a. Paat-
salu vallaval. 30. 12. 1919 a. nr. 198.
(28245)
- Pebustov, Tiina Hansu t., v. a. Narva
l. pol. ülemalt 31. 3. 1921 a. nr. 28253.
(28647)
- Kesler, Meeta Priidiku t. v. a. Jõhvi
alevival. 10. 3. 1922 a. nr. 195. (28648)
- Tiitson, Leopold Juhani p., v. a. Rak-
vere linna pol. 17. 1. 1924 a. nr. 639.
(28650)
- Polstakov, August Aleksandri p., v. a.
Rakvere l. pol. 19. 12. 1919 a. nr. 3473.
(31951)
- Osiass, Peter Aleksandri p., v. a. Rak-
vere linna pol. 16. 12. 1919 a. nr. 3228.
(31952)
- Siider, Aline Hansu t., v. a. Rakvere
linna pol. 12. 2. 1920 a. nr. 4461.
(31953)
- Schmidt, Leena Jaani t., v. a. Rakvere
linna pol. 1. 12. 1919 a. nr. 1335.
(31954)
- Teiback, Ida-Marie Jakobi t., v. a.
Narva linna pol. 9. 1. 1920 a. nr. 5102.
(31955)
- Õun, Madis Juhani p., v. a. Avinurme val-
laväl. 20. 8. 1920 a. nr. 1117. (31956)
- Koorm, Friedrich Peetri p., v. a. Iisaku
vallaval. 16. 12. 1919 a. nr. 476.
(31957)
- Borisov, Johannes Andrese p., v. a.
Narva linna pol. 16. 9. 1921 a. nr. 29677.
(31958)
- Ottomar, Oskar Joosepi p., v. a. Rak-
vere linna pol. 2. 11. 1920 a. nr. 5699.
(31959)
- Kiur, Aleksander Joosepi p., v. a. Mäe-
taguse vallaval. 31. 5. 1920 a. nr. 1170.
(31960)
- Paulus, Ilma Isaki t., v. a. Rakvere linna
pol. jsk. 6. 3. 1920 a. nr. 4864. (31961)
- Negus, Artur Jüri p., v. a. Narva linna
pol. 21. 6. 1921 a. nr. 24204. (31962)
- Vitsut, Elsa Hansu t., v. a. Rakvere
linna pol. 25. 11. 1919 a. nr. 405.
(31963)
- Leetberg, Gustav Jakobi p., v. a. Rak-
vere linna pol. 10. 12. 1919 a. nr. 2436.
(31964)
- Suigusaar, Anna Eduardi t., v. a. Rak-
vere linna pol. 26. 11. 1919 a. nr. 472.
(31965)
- Stein, Pauline Jaani t., v. a. Rakvere
linna pol. jsk. 17. 12. 1919 a. nr. 2967.
(31966)
- Poot, Adele Tõnise t., v. a. Pärnu linna
pol. 24. 11. 1919 a. nr. 240. (28791)

Teadaanne.

Virumaakonna politsei Jõhvi jaos-
konna ülem annab teada, et 22. juu-
nil 1925. a., kell 10 homm. müüakse
Virumaakonnas Püssi vallas enam-
pakkumise teel Meinhard Heimberg'i
päralt olev varandus, mis koosneb
ühest raudassidega ühehobuse töö-
vankrist, ühest reest ja ühest suu-
rest saanist ning naiste-meesterahva
kalossidest ja mitmesugusest maja-
kui ka naha- ja riidekraamist, hin-
natud 18.250 marga peale, 1924. a.
puhtakasumaksu sissenõudmiseks.

Müüdavaid asju võib näha oksjoni
päeval 22. juunil.

Pakkumine algab hinnatud sum-
mast.

Jõhvis, 19. mail 1925. a.

Jaoskonna ülem: **Raukas.**

Kuulutus.

Pärnu maakonna politsei 3. jaoskonna
ülem annab teada, et 5. juunil 1925. a.
kell 10 hommiku müüakse Vana-Vändra
alevis enampakkumise teel Abram Hoffi
päralt olev varandus, mis koosneb mitme-
sugustest mütsidest, hinnatud 42.000 m.
peale, mitmesuguste maksude sissenõud-
miseks.

Müüdavaid asju võib näha oksjoni päe-
val oksjoni kohal.

Pakkumine algab hinnatud summast.

Pärnus, 14. mail 1925. a.

Jaoskonna ülem.

KÕIGE ODAVAM
kellade, kuld- ja hõbeasjade ostukoht.
Parandustööd.
VÄIKE KARJA TÄN. 2, TALLINNAS,
P. EICHELMANN.
OSTAN KULDA JA HÕBEDAT.